

Förbandsbesöksrapport

Södra Skånska Regementet (P 7)

13 oktober 2021

Pliktrådet

Enligt förordning 2017:1249 utgör Pliktrådet det centrala medinflytandeorganet för totalförsvarspiktiga under grundutbildning. Pliktrådet, som består av fem före detta värnpliktiga som väljs på den årliga Värnpliktskongressen, företräder samtliga värnpliktiga och bedriver intresse- och rättighetsbevakning för deras räkning. Förbandsbesök är en viktig del i Pliktrådets löpande verksamhet.

Rapporten

I rapporten redovisas de intryck som gavs vid besöket. Rapporten ligger till grund för den slutrapport som Pliktrådet författar i slutet av verksamhetsåret. Rapporten utgör också en dialog med besökt förband, som därmed får möjlighet att åtgärda fel och brister. Dessa kommer följas upp av Pliktrådet vid senare besök.

Pliktrådet tillser att detta dokument går ut till LMA, förbandschef eller motsvarande funktion samt förtroendevalda värnpliktiga på relevant förband. LMA ansvarar i sin tur för att vidarebefordra rapporten till relevanta funktioner på förbandet och de Pliktrådet träffat under sitt besök samt till berört soldathem. Berört förband har lämnat synpunkter på rapportens innehåll, den görs nu publik.

Deltagare:

Johan Gunnarsson och Anton Hanny.

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Inledning.....	3
Organisation	3
Arbetsmiljö & säkerhet.....	4
Fysisk belastning.....	4
Psykisk hälsa	4
Försvarshälsan.....	4
Attityder	5
Utrustning.....	5
Avbruten utbildning	5
Resor.....	6
Väntetid	6
Boendemiljö & vistelseutrymmen.....	6
Medinflytande	6
Information och mönstring	7
Avslutning.....	7

Sammanfattning

Pliktrådet kan konstatera att värnplikten på P 7 genomförs där de försöker leverera en så bra produkt som möjligt. Det vi kan se i GU-enkäten från föregående år där förbandet själva upplever att det har varit krävande och svår period för befälen. Detta för långa inläggande perioder och värnpliktiga som inte är så motiverade för att kringfunktionerna inte funkar optimalt. Såsom försvarsrestaurangen där de åt isolerad mat hela året. I år får de äta i försvarsrestaurangen och maten har blivit bättre än föregående år. Dock är befäl inte nöjda med maten och försöker förbättra den. Compass Group som idag äger driften har förlorat kontraktet och de får nu avvakta tills SVEA går i gång.

Försvarshälsan gör ett gott arbete att föra statistik för skador, både fysiska och psykiska, samt vad som orsakat dessa skador. Försvarshälsan har med andra ord bra koll på vad det är som funkar under värnpliktsutbildningen. De upplever dock att deras rekommendationer vid nedsatt förmåga tyvärr inte alltid följs av befälen, vilket är en bild som de värnpliktiga instämmer med. Vi tog upp med förbandet, som ska se över detta.

Inledning

Pliktrådet besökte P 7 onsdagen den 13 oktober. Vi besökte bland annat soldathemmet och ett antal kaserner samt träffade stf regementschef, LMA, värnpliktskonsulenter, försvarshälsan, förtroendevalda värnpliktiga och några från befälslaget.

Organisation

På P 7 utbildas värnpliktiga vars utbildning varierar mellan 9 och 15 månader. Tyvärr anser KB-elever att de har kunnat vara delaktiga i medinflytandearbetet eftersom de flyttas mellan olika kompanier under utbildningen. KB-eleverna har också uttryckt att deras utbildning "inte känns genomtänkt".

Utbildningen bedrivs inom en utbildningsbataljon med tre kompanier, med befattningar såsom granatkastare, skarpskytt, skyttesoldat, mekaniker och fordonsförare. De många olika befattningarna gör att många av de värnpliktiga genomföra CBU på andra orter.

Många av de truppnära befälen är yngre och har begränsad erfarenhet av värnpliktsutbildning. Detta ser Pliktrådet kan vara en nackdel när det kommer till att hantera situationer som saknar tydliga riktlinjer, till exempel hanteringen av psykisk ohälsa och negativ jargong. Även språkbruk och attityden mot de värnpliktiga kan påverkas negativt om befälen är oerfarna. För att stödja de yngre befälen så används sju HYB (handledare yngre befäl) som aktivt kan stötta, utbilda befälen och är aktiva i uppföljningen av yngre officerare.

Arbetsmiljö & säkerhet

Fysisk belastning

På P 7 försöker de följa belastningstrappan, men befälen upplever att den är för långsam och har forcerat den fysiska belastningen. Försvarshälsan för statistik för att kunna se vad som är fel i utrustningen och arbeta förebyggande.

Fördelning på när skador förekommer är ojämn, man kan se en stor ökning vid inryck och vid utbildningskontroller och längre övningar. Förbandet är medvetna om att dessa tillfällen är extra fysiskt och psykiskt påfrestande och lägger därför mycket krut på förberedelser, vilket inte alltid noteras av de värnpliktiga. Befälen försöker få övningarna att vara verklighetslika utan att tumma på säkerheten.

Psykisk hälsa

P 7 har två värnpliktskuratorer. De arbetar mestadels med motiverande samtal, psykisk ohälsa, sorgebearbetning, anknytning, strategier att stå ut och acceptans för de värnpliktiga för att de ska klara utbildningen. Värnpliktskonsultenterna ser en stor fördel i att de är två, för att kunna diskutera med varandra och för att minska arbetsbelastningen vid inryck.

Värnpliktskuratorerna märkte att många av de som i år ryckte in inte var vana att bo med andra så tätt inpå och att omställningen till värnplikten blev en utmaning, då många under pandemin hade studerat hemifrån. Att sedan bo och leva tillsammans blev då en stor förändring, som inte alla hade lika lätt att anpassa sig till i början av utbildningen.

Försvarshälsan

De flesta fysiska skador som Försvarshälsan på P 7 möter är orsakade av överbelastning. I början av utbildningen är det skador på fötter och knän. Längre in i utbildningen uppstår fler skador i rygg och axlar. Försvarshälsan ser att skador kommer periodvis, vid utbildningskontroller och under olika steg i exempelvis har värnpliktiga blivit tillsagda av Försvarshälsan att inte bära mer än vapen men beordras av befäl att ändå bära ryggsäck och kroppsskydd.

Försvarshälsan upplever att det saknas tillgång till tydlig statistik för deras arbete, vilket är en förutsättning för att kunna arbeta förebyggande och effektivisera vården för de värnpliktiga. Fysioterapeuten på P 7, tillsammans med resterande Försvarshälsa, driver därför ett eget datainsamlingsarbete för att jämföra mellan olika inryckningsår och kunna identifiera orsakerna till att vissa skador uppstår. Plikträdet uppmuntrar P 7 att fortsätta med detta och rekommenderar även andra förband att ta efter.

Region Skåne kom ut till P 7:s Försvarshälsa för att vaccinera de värnpliktiga mot Covid-19. Plikträdet ser positivt på att Försvarshälsan har haft möjlighet att samarbeta med regionen.

Attityder

P 7 har i grunden en bra inställning till hur utbildningen ska bedrivas. Det finns också en god inställning till hur en bra attityd mellan befäl och värnpliktiga samt mellan värnpliktiga kan upprätthållas. Däremot har Pliktrådet uppmärksammat brister i vissa befäls attityd när det gäller besök vid Försvarshälsan och värnpliktskonsulent. De värnpliktiga har genom sin förtroendeorganisation lyft att befäl har yttrat sig om att personer som söker hjälp är myglare, veka eller sviker sin grupp. De värnpliktiga upplever även att de inte alltid blir beviljade att gå till Försvarshälsan för att de ska hinna med alla utbildningsmoment. Detta har lett till att vissa värnpliktiga har valt att inte söka vård för skador som på så vis riskerar att förvärras.

Detta ser Pliktrådet som allvarligt, då värnpliktiga inte ska bli ifrågasatta när de behöver besöka Försvarshälsan.

Pliktrådet uppmärksammar ett liknade attitydproblem mot Försvarshälsans tjänsteanpassningsrekommendationer, där befäl har valt att strunta i tjänsteanpassningen och tvingar de värnpliktiga att delta i tjänsten som vanligt. Det är svårt att bedöma hur pass utspridd problematiken är på förbandet men Pliktrådet uppfattning är att det handlar om ett fåtal truppnära befäl.

Utrustning

P 7 har, som många andra förband, problem med materiel, såsom fordon som inte levererats alls, brist på vapensystem, baskrar som förra utbildningsåret inte delades ut förrän två veckor innan muck samt underkläder för kvinnor. När det gäller underkläder för kvinnliga värnpliktiga undersöker förbandet om det vore möjligt för dem att köpa in egna underkläder och få ersättning för detta av förbandet. Det finns även en generell brist på mindre storlekar av t-shirts och strumpor, vilket påverkar alla som är under standardlängd.

Värnpliktiga på P7 säger att förrådspersonalen inte är hjälpsamma. De värnpliktiga blir otrevligt bemötta och blir pressade att skynda sig. Befälen har sagt till de värnpliktiga att räkna och kontrollera storlek, vilket de då inte hinner med och friktioner mellan de värnpliktiga och förrådspersonalen uppstår.

Pliktrådet anser att friktionerna vid förrådet bör åtgärdas.

Avbruten utbildning

Under denna värnpliktskull har hittills tolv värnpliktiga avbrutit utbildningen. Fyra av dessa på grund av fysiska skäl och åtta på grund av psykiska skäl.

Enligt Försvarshälsan och värnpliktskonsulenterna så såg de en ökning i psykisk ohälsa under inryck, på grund av den tuffa omställningen från att ha varit hemma under pandemin och sedan vara en del av en grupp. Försvarshälsan såg även en ökning av psykisk ohälsa vid uttryck och Försvarshälsan upplevde att de hade svårt att erbjuda samtalsstöd för incidenter som inträffade innan värnplikten.

De fysiska avgångarna beror bland annat på att värnpliktiga har dolt tidigare skador under mönstringen, muskelansträngningar för att de värnpliktiga har burit för tungt samt problem från materielen.

Resor

De värnpliktiga på P 7 tycker att resorna fungerar bra. De åker buss från regementet till Lund C för att sedan ta sig vidare med tåg. De som bor långt ifrån regementet får i stället flygbiljetter.

Väntetid

Under vårt besök på P 7 vittnade några värnpliktiga om lång väntetid när de skulle åka kollektivtrafik. Då förbandet inte kan styra över detta är det något som de värnpliktiga får förhålla sig till, men en lösning hade varit att anpassa tjänstetidens slut till kollektivtrafiken. På så sätt skulle de värnpliktiga hinna med tidigare tåg och på så sätt komma hem i rimlig tid.

Boendemiljö & vistelseutrymmen

På grund av förbandets storlek och antalet värnpliktiga använder de flera olika kasernbyggnader som är i olika skick. Förbandet håller på att renovera och rusta upp delar av kasernbyggnaderna och bygger även en helt ny byggnad för att öka kapaciteten inför ökande värnpliktskullar. Renoveringen har medfört att vissa värnpliktiga upplever att det har varit mycket damm i luften inne på logementen, vilket de framför är ett orosmoment på grund av att de är osäkra på hälsoeffekterna av detta. Ventilationen i några kasernbyggnader upplevs vara dålig och i flertalet logement har förbandet därför behövt minska antalet sängplatser.

Samtliga kaserner som vi besökte har tillgång till hygienutrymmen med separata duschar, toaletter med lås och hygienpåsar samt eluttag vid eller i närheten av sängarna.

Pliktrådet uppfattar i stort att boendemiljön är dräglig och att det som inte fungerar just nu renoveras, eller ska renoveras. Pliktrådet kräver däremot att samtliga skåp inne på logementen ska fästas i väggen, vilket inte har gjorts. Detta då de utgör en onödig risk för de värnpliktiga, då de riskerar att välta.

De värnpliktiga har vid kasernbyggnaderna tillgång till enklare uppehållsrum, löpspår ute i terrängen runtomkring förbandet samt ett gym. P 7 har även ett väldigt fint soldathem som de värnpliktiga kan nyttja dygnet runt, med tillgång till soffor, TV, böcker och WiFi. Soldathemmet har även en bil som soldathemsföreståndaren kör ut med i fält, för att möjliggöra att soldathemsverksamheten ska vara så nära de värnpliktiga som möjligt.

Pliktrådet uppfattar att soldathemmet är en mycket viktig resurs för de värnpliktiga och uppmanar förbandet att fortsätta ge soldathemmet de förutsättningar som behövs för verksamheten. Vi vill också påpeka att soldathemmets närvaro ute i fält är en väldigt fin tillgång för de värnpliktiga.

Medinflytande

Medinflytandesystemet på P 7 uppfyller minimumkraven och LMA utbildar i och ger de värnpliktiga verktyg för att kunna bedriva medinflytande på egen hand, med stöd av honom vid behov. Lokalt medinflytandansvarig (LMA) har en sund syn på medinflytandet och försöker lyfta det både för de värnpliktiga och uppåt i organisationen, men vill inte styra på detaljnivå utan deltar i stället när större frågor lyfts, såsom under förbandsnämnd. Han uppmanar de värnpliktiga att komma till honom om det skulle vara något. Vilket Pliktrådet på andra förband kan se att värnpliktiga inte gör.

Enligt förra årets GU-enkät hade de värnpliktiga en del synpunkter på tillvaron. Vi påtalade detta och fick till svar att föregående år fick de värnpliktiga enbart isolerad mat och att det var väldigt långa inneliggande perioder. Både värnpliktiga och befäl upplever att maten på P7 inte är så bra. Viss förbättring har skett men den är inte så bra som de önskar.

Pliktrådet föreslår att ett matråd ska inrättas där en representant från varje pluton eller kompani får delta och ge feedback på vad som har varit bra under veckan och vad som har varit dåligt.

Information och mönstring

Några KB-värnpliktiga har bytt befattning många gånger, dels för att befattningar har ändrats, dels för att materiel fördelas för sent till förbanden. De har fått beskrivit att de ska vara chef över stridsvagn som under utbildningen har ändrats till stridsfordon och till slut ingen vagn alls.

Detta ser Pliktrådet som ett utvecklingsområde. Förbandet bör säkerställa att materielen som ska användas under utbildningen finns på förbandet innan värnplikten börjar och om det ändras ska de värnpliktiga bli underrättade om att de kommer att behöva byta befattning.

Avslutning

Pliktrådet hoppas att vi med denna rapport har förmedlat våra intryck på ett konstruktivt sätt. Vi blev mycket väl mottagna under besöket, vilket var präglat av ett transparent och samarbetsvilligt klimat. Vi har förhoppningar om, och ser fram emot, ett fortsatt gott samarbete mellan Pliktrådet och P 7.

Tack för ett givande besök,

Johan Gunnarsson

Ordförande